

Tale ifm arrangementet "Policy Director for en dag", Kastelet, 5. marts 2012

"Vi skaber vores egen skæbne"

Da jeg var dreng besøgte vi ofte mine bedsteforældre i deres hus i Stubberup på Lolland. Der havde de slået sig ned, efter et langt liv i politik og med familien i en lejlighed i København. De holdt af at komme ud i landet.

Jeg forbinder besøgene hos min farmor og farfar med en bestemt sang. Min farmor nynnede ganske ofte sangen om 'Den sidste turist i Europa'.

Jeg holder af sangen, fordi den minder mig om leg og hygge hos mine bedsteforældre.

Men for mine bedsteforældre handlede sangen om deres egen tid. Om deres egne venner i Tyskland og andre lande. Om venner, der blev dræbt af nazisterne, og om et Europa, der lukkede sig og blev lagt øde af Anden Verdenskrig.

Sangen berørte mine bedsteforældre meget. Det kunne jeg også mærke som barn.

Det talte ord gælder

De kendte og levede deres ungdom i den verden, der i dag er langt væk - med lukkede lande, lukkede sind, krig mellem naboer.

Mine bedsteforældre kæmpede deres liv mod dette uvæsen. Måske for deres døde venner. Men i hvert fald for deres børn og børnebørn. Min farfar som minister i en række regeringer, blandt andet som udenrigsminister, og min farmor som parlamentariker i folketinget.

Jeg har taget denne fortælling med til jer af to grunde.

For det første fordi det er vigtigt at alle, der drømmer om magt og indflydelse, husker, at politik handler om idealer. Politik handler om at kaste sig med hjertet ind i verden for det man tror på. Og med sit hoved og sine hænder, forsøge at gøre verden til et bedre sted. Politik handler ikke om dig.

For det andet står jeg her i dag fordi jeg tror på, at et lands regering må åbne sig for dem, der har idealerne og viljen til at være med, til at bidrage. Fordi ideen om det åbne samfund fra top til bund både er et fantastisk middel til at skabe et samfund i fremdrift - men også er selve målet for et kraftfuldt demokrati.

At åbne sig er ikke nemt. Det åbne samfund er ikke det nemme samfund.

Det talte ord gælder

Men det åbne samfund er det stærkeste samfund der findes, fordi det er vores.

Fordi vi er fælles om det. Fordi det er i vores hænder - befolkningens, alle der vil - at indrette det, som vi sammen finder bedst.

Det åbne samfund er fælleseje, derfor er det et stærkt samfund.

Hvis dem der har magt kan holde sig fra at lade som om, de ved alting og er klogere end alle andre, så er det i vores hænder at skabe det liv for mennesker i vores land og vores verden, som vi gerne vil.

Når jeg taler om åbenhed, og når jeg kommer her i dag, er det ikke fordi åbenhed sælger. Så er det fordi jeg mener det. Så er det fordi, det er de politiske idealer, jeg har med mig fra min barndom.

---o0o---

Konkret skal det i dag handle om NATO. Der er topmøde i Chicago til maj. Spørgsmålet vi står overfor er alliansens fremtid. Hvad kommer vi til at stå overfor af konflikter? Hvad vil vi være i stand til at udrette som alliance?

Det er ikke min opgave i dag at komme med svarene på spørgsmålene om NATO's fremtid. I dag er det mig, der stiller spørgsmålene. I dag er I mine rådgivere. Og I kan komme med inspiration og trykprøve vores

Det talte ord gælder

Det talte ord gælder

ideer og forestillinger. Og forhåbentligt er i dag ikke bare i dag, men begyndelsen til en dialog om Danmarks sikkerhedspolitik, som vi kan fortsætte.

Som inspiration til jeres drøftelser vil jeg godt komme med et par betragtninger.

---o0o---

Regeringen har en klar ambition om, at dansk forsvar skal være til stede og parat til at tage vores del af arbejdet i verdenssamfundet for vores sikkerhed, for vores fælles værdier.

Intet land har i dag den mulighed at vælge verden fra. Vi kan ikke vælge truslen og ondskaben fra. Vi kunne ikke dukke os og undgå at blive ramt 11. september i USA eller 22. juli i Norge.

Med udviklingen siden Berlinmurens fald er det ikke længere et spørgsmål *om* vi møder verden, men *hvordan* vi møder verden.

Libyen er et godt eksempel.

Vi trådte til på vegne af verdenssamfundet. Vi dukkede os ikke. Vi var med, fordi vi kunne gøre nytte. På samme måde som andre lande tager deres tørn, hvor de kan gøre nytte.

Libyen er også et godt eksempel på, at vores ansvar ikke mindst er at være parat til de ting, vi ikke kunne vide ville ske.

Det talte ord gælder

Det talte ord gælder

Ingen havde set operationen i Libyen komme.

På samme måde ved vi ikke, hvad der venter rundt om hjørnet.

---o0o---

De nye trusler – hvad er de? Jeres bud, her fra forsknings- og universitetsmiljøet, kan være ligeså godt som mit.

Vi skal i forsvaret udnytte forskning og arbejdet på vores universiteter til at identificere de trusler og udfordringer, som vi står overfor. Så vi bliver bedre til at besvare dem i tide. Så vi kan sætte ind før det tunge artilleri bliver nødvendigt.

Det giver ikke mening at tale om cyber angreb, terrorisme, pirateri og klimaflygtninge som *nye* trusler. De eksisterer i dag. Men hvordan skal vi møde dem? Og hvad ligger lige om hjørnet af nye trusler?

Lige nu, og lige her, bliver vi ramt af cyber angreb. Jeg vil gerne høre jeres bud på, hvad NATO skal stille op. Skal NATO overhovedet spille en rolle i forhold til cyber forsvar?

Det er et kompliceret spørgsmål. Det kan være svært at afgøre, hvem der står bag, hvordan angrebet udføres, og om der overhovedet er tale om et angreb. Men konsekvenserne kan være meget alvorlige.

Det talte ord gælder

Det talte ord gælder

Truslen fra cyberspace udfordrer hele grundlaget for, hvordan vi tænker militær magtanvendelse.

Når den angribende part kan forblive skjult, når angrebet rammer økonomi og kommunikation før mennesker og mursten, så udfordres de gængse normer for, hvordan vi løser konflikter – for hvordan vi går i krig.

---o0o---

Truslerne i en globaliseret verden bliver ikke færre eller lettere at besvare.

Europa må med USA's nye strategiske kurs løfte en større byrde i vores nærområde. Det sker i kølvandet på en økonomisk krise, der ikke forsvinder i morgen.

Pengekasserne skrumper. Vi må skære til. Europa skal med andre ord få flere og bedre kapaciteter for færre ressourcer.

Hvordan gør vi så det?

Ét ord: Sammen.

Også her kommer vi længst ved at løfte i flok med andre. Ved samarbejde. Ved fælles indkøb. Ved at prioritere vores indsats.

Det talte ord gælder

Det talte ord gælder

Det er fællesskabet med andre lande, der sikrer vores fred, frihed og tryghed. Når vi viser solidaritet med vores allierede og andre, som beder om vores hjælp, så styrker vi også vores egen sikkerhed.

Vi kalder det Smart Defence.

Og det tror jeg vil være vejen for fremtiden.

Men hvordan realiserer vi Smart Defence i den virkelige verden, og ikke bare i ord og papirer på møder og skriveborde? Hvordan kommer vi bort fra dogmatisme og nationale særinteresser?

Hvilke redskaber kan man tage i brug for at komme uden om medlemslandenes suverænitetshensyn?

Hvordan organiserer vi forsvarspolitisk integration – er NATO den bedste ramme, eller skal vi foretrække struktureret samarbejde mellem medlemslandene? Og hvad med EU? Hvad med de nordiske lande?

---o0o---

Vi skal fortsat være i stand til at besvare nye trusler og udfordringer.

Men vi - eller NATO - kan ikke løse dem tilfredsstillende uden stærke bånd til vores partnere.

Det talte ord gælder

Det talte ord gælder

Libyen var godt eksempel.

Knap 50 lande er engageret i Afghanistan.

I dag vil jeg gerne høre, hvordan I mener, vi forankrer partnere tættere til NATO, til EU?

Og hvordan skal NATO finde sin rolle i forhold til andre internationale sikkerhedspolitiske organisationer? Hvad er det egentlig NATO kan tilbyde?

Hvilken rolle skal NATO spille i fremtiden i Mellemøsten? Hvordan skal NATO forholde sig til BRIC-landene?

Hvad mener I er i Danmarks interesse? Hvordan bør NATO's partnerskaber udvikle sig set fra Danmark? Hvad betyder forskydningen af magtcentre i verden?

---o0o---

Formidling er vigtig. Det lyder banalt i jeres ører. Bare at sige det højt, får mig til at lyde meget gammel i selskab med mennesker, der skaber en verden, hvor hver en oplevelse, hver en tanke formidles, ja nærmest livestreames via facebook og twitter.

Det talte ord gælder

Det talte ord gælder

I ved, at formidling er vigtig. At kommunikation i et informationssamfund er, hvad maskinerne var i industrisamfundet.

I ved, at den inspiration der opstår og skaber nyt, når ideer og tanker bliver sendt rundt og møder os hvor som helst – er den drivkraft, der flytter vores samfund fremad.

Min samtale med jer om det danske forsvar, og fremtidens sikkerhedspolitik, styrker vores evne til at forsvare Danmark, styrker vores evne til at sikre fred og frihed i verden. Det er det åbne samfunds styrke.

Vores lands skæbne er i vores hænder. Tro ikke kynikerne, der siger det ikke passer.

Hvordan sikrer vi fred og frihed i den verden, Danmarks skæbne er uløseligt forbundet med?

Det er de spørgsmål, jeg som Policy Director skal svare på. Og mit svar bliver bedre, hvis jeg lytter.

Og jeg tager jeres tanker med mig til NATO-topmødet i Chicago. Ikke fordi åbenhed sælger, men fordi det jeg mener det. Derfor ses vi igen 29. maj, hvor vi fortæller jer, hvad Danmark og NATO fik med os ud af Chicago.

Tak for ordet.

Det talte ord gælder